

ΑΡΧΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

- **Βασική αρχή / παραδοχή :**
  - Το γραπτό έργο ενός συγγραφέα, αποτελεί ένα **νοητό συμβόλαιο** μεταξύ αυτού και του αναγνώστη
- Σύμφωνα μ' αυτό, ο αναγνώστης αποδέχεται:
  - τον συγγραφέα ως **μοναδικό δημιουργό** του γραπτού έργου
  - Ότι οποιοδήποτε κείμενο ή ιδέες έχει (ο συγγραφέας) δανειστεί από άλλους, προσδιορίζονται σαφώς ως **δάνεια** σύμφωνα με τους καθιερωμένους κανόνες
  - Το περιεχόμενο του έργου βασίζεται σε **πραγματικά δεδομένα** και παρουσιάζεται με τη **μέγιστη δυνατή ακρίβεια**
- η σωστή **βιβλιογραφική τεκμηρίωση** δίνει τη δυνατότητα στους αναγνώστες να επαληθεύσουν τις πληροφορίες, να εξερευνήσουν περαιτέρω το θέμα και να κατανοήσουν καλύτερα το πλαίσιο μέσα στο οποίο διαμορφώθηκε η έρευνα.

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

- **Νοθεία (*falsification*):** Αλλαγή ενός ή περισσότερων στοιχείων προηγούμενης
- **Χάλκευση (*fabrication*):** Χρησιμοποίηση πλαστών ή κατασκευασμένων στοιχείων
- **Λογοκλοπή (*plagiarism*):** Ιδιοποίηση στοιχείων μίας προηγούμενης εργασίας χωρίς ρητή αναφορά των αρχικών δημιουργών τους
- **Αυτολογοκλοπή (*self-plagiarism*):**
  - Χρήση από τον συγγραφέα στοιχείων προηγούμενων εργασιών του χωρίς σχετική αναφορά
  - μπορεί να πάρει τη μορφή επανάληψης των στοιχείων αυτών ή κατακερματισμού τους σε επί μέρους εργασίες
- **Κλοπή δεδομένων:** Χρήση δεδομένων που έχουν συλλεχθεί από άλλους χωρίς αναφορά σε αυτούς

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ (PLAGIARISM)

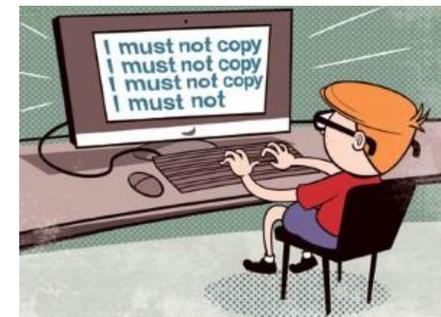
Η λογοκλοπή, επίσης γνωστή ως plagiarism (λατ. plagiarius=άρπαγας, απαγωγέας => με την έννοια του λογοκλόπου), αναφέρεται στην «*χρήση της ιδέας και του κειμένου ενός/μιας άλλου/ης επιστήμονα / συγγραφέα χωρίς να υπάρχει ξεκάθαρη αναγνώριση της πηγής της πληροφορίας*» (<https://wts.indiana.edu/writing-guides/plagiarism.html>)

Είναι η διαδικασία εκείνη κατά την οποία ο συγγραφέας μιας δημοσίευσης αναπαράγει έργο, το οποίο δεν του ανήκει, και δεν αποδίδει την απαιτούμενη μνεία στον πρωτότυπο συγγραφέα.

Σε πρακτικό επίπεδο, σημαίνει ότι ο συγγραφέας αυτός επιχειρεί να εμφανιστεί ως δημιουργός αυτού του έργου και προσπαθεί να καρπωθεί την μνεία ευθύνης.

Παρά το γεγονός ότι το φαινόμενο της λογοκλοπής έχει παραδοσιακά ταυτιστεί με αυτή την **αθέμιτη αντιγραφή φράσεων και λέξεων**, ιδίως σε περιπτώσεις συγγραφής εργασιών, αναφέρεται και σε μία δεύτερη, μεγάλη κατηγορία, αυτή του **σφετερισμού ιδεών**.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ (PLAGIARISM)

Η υιοθέτηση μίας ιδέας και η διάθεσή της στο κοινό ως έχει ή με κάποιες μικρές αλλαγές, χωρίς να αποδίδει κάποιος τη σχετική αναφορά στον δημιουργό αποτελεί ένα **σημαντικό παράπτωμα στον χώρο της εκπαίδευσης και της έρευνας**, αποτελεί σοβαρή **παραβίαση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας** και μπορεί να επιφέρει συνέπειες, όπως την **απόρριψη μιας εργασίας** ή ακόμα και την **ακύρωση ενός τίτλου σπουδών**.

Η ορθή χρήση βιβλιογραφικών αναφορών εντός των κειμένων αποτελεί μια **σοβαρή πράξη διασφάλισης της πρωτοτυπίας μιας εργασίας και σεβασμού της δημιουργίας ενός άλλου προσώπου**. Η λογοκλοπή, σε γενικές γραμμές, μπορεί να αποφευχθεί:

- όταν κάνουμε χρήση «εισαγωγικών» με παράλληλη αναφορά στην βιβλιογραφική πηγή όταν χρησιμοποιείται αυτολεξεί κείμενο από βιβλιογραφική αναφορά και
- με άμεση αναφορά στην βιβλιογραφική πηγή όταν κάνουμε παράφραση του αρχικού κειμένου για την ενσωμάτωσή του. *Η παράφραση του κειμένου με παράλληλη αναφορά στην πηγή δεν συνιστά βιβλιογραφικό «ατόπημα», δηλαδή, λογοκλοπή.*

ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ - TURNITIN

- Η διαδικτυακή εφαρμογή Turnitin μπορεί να βοηθήσει στην αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, αφού είναι ένας αποτελεσματικός μηχανισμός αντιπαραβολής κειμένων για την εξακρίβωση της πρωτοτυπίας τους.
- Σε αναγνώριση της σημασίας της ακεραιότητας της Πτυχιακής Εργασίας, το τελικό κείμενο των εργασιών ελέγχεται από τον επιβλέποντα/ουσα για εύρεση ενδείξεων λογοκλοπής με τη χρήση λογισμικού ανίχνευσης της αντιγραφής και λογοκλοπής ακαδημαϊκών εργασιών (Turnitin) που διαθέτει το Πανεπιστήμιο για τον σκοπό αυτό. Κάθε εργασία που εμφανίζει επικαλύψεις με άλλες πηγές, αναθεωρείται κατόπιν υπόδειξης του/της επιβλέποντος/ουσας ή της Τριμελούς Επιτροπής.
- Η πρόσβαση στην υπηρεσία του Turnitin μπορεί να γίνει μέσω του Open Eclass όπου έχει ενσωματωθεί η λειτουργία του Turnitin, αλλά και απευθείας στην πλατφόρμα του Turnitin (<https://www.turnitin.com>). [Κανονισμός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας](#)
- **Εδώ** <https://ype.aegean.gr/eservices/turnitin-student> οι φοιτητές/τριες του ΠΑ μπορούν να βρουν [Οδηγίες χρήσης μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του Turnitin](#) και [Οδηγίες χρήσης μέσω της πλατφόρμας Open Eclass](#)

ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (ΤΝ)

Η χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) για τη συγγραφή ολόκληρων παραγράφων ή του συνόλου της Πτυχιακής Εργασίας θεωρείται **λογοκλοπή**.

Επίσης, η συμπερίληψη στην Πτυχιακή Εργασία ανύπαρκτων πηγών και βιβλιογραφικών αναφορών που παράγονται μέσω ΤΝ αποτελεί **σοβαρή παραβίαση** της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

μπορεί να χρησιμοποιηθούν εργαλεία της ΤΝ για βελτίωση της γραμματικής, της σύνταξης και του ύφους του κειμένου, για μετάφραση κειμένου προς διευκόλυνση της κατανόησης ξενόγλωσσου υλικού, για άντληση έμπνευσης ή βοήθεια στη διαμόρφωση θεμάτων διατυπώνοντας συγκεκριμένες και σχετικές ερωτήσεις για στοχευμένα αποτελέσματα, για εύρεση και συλλογή ακαδημαϊκών πηγών, άρθρων και μελετών αφού ελέγξει την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους.

σε περίπτωση που ένα εργαλείο ΤΝ έχει χρησιμοποιηθεί για τη συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας, αυτό δηλώνεται με σαφήνεια στο τέλος της εργασίας, σε ειδική ενότητα με τίτλο: "**Δήλωση Χρήσης Τεχνητής Νοημοσύνης και Υποστηρικτικών Τεχνολογιών**" και το ακόλουθο κείμενο: «Δηλώνω υπεύθυνα ότι για την εκπόνηση της παρούσας Πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιήθηκε το [Όνομα Εργαλείου ΤΝ π.χ. ChatGPT] για γλωσσική βελτίωση και αρχική αναζήτηση πληροφοριών. Η θεωρητική και εμπειρική ανάλυση, η τελική διαμόρφωση, τα συμπεράσματα και η εν γένει συγγραφή αποτελούν προσωπική μου εργασία του και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη για το περιεχόμενο της.»

[Κανονισμός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας](#)

ΧΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Η χρήση της βιβλιογραφίας είναι **επιβεβλημένη** σε κάθε επιστημονικό κείμενο.
  - (α) για να τεκμηριώνονται τα επιχειρήματα και απόψεις του συντάκτη της εργασίας
  - (β) για να είναι δυνατή η επαλήθευση των όσων υποστηρίζονται στην εργασία
  - (γ) για να μπορεί να εντοπιστεί η αρχική πηγή (στην περίπτωση μελλοντικής χρήσης της είτε από τον ίδιο το συντάκτη της εργασίας είτε από άλλους)
  - (δ) για να αποφευχθεί το παράπτωμα της λογοκλοπής και της σκόπιμης ιδιοποίησης πνευματικής ιδιοκτησίας, η οποία ανήκει σε άλλον.
- Πρέπει ωστόσο να λαμβάνεται μέριμνα ώστε :
  1. Οι βιβλιογραφικές πηγές να είναι επιστημονικά έγκυρες.
  2. Ο τρόπος χρήσης της βιβλιογραφίας να είναι σωστός και να ακολουθεί διεθνή πρότυπα.

ΧΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Η ακριβής αποτύπωση των βιβλιογραφικών πηγών είναι **θεμελιώδης υποχρέωση** στην ακαδημαϊκή και επιστημονική έρευνα, καθώς
  - διασφαλίζει την αξιοπιστία, τη διαφάνεια και την εγκυρότητα της γνώσης.
- Η **αναφορά στις πηγές** από τις οποίες αντλείται το περιεχόμενο μιας μελέτης δεν είναι απλώς μια τυπική διαδικασία, αλλά ένας **ηθικός και ακαδημαϊκός κανόνας που προστατεύει τόσο τον αρχικό δημιουργό όσο και τον ερευνητή που αξιοποιεί το έργο του.**

ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

Έγκυρες επιστημονικές πηγές για χρήση στην βιβλιογραφία θεωρούνται:

- Τα επιστημονικά βιβλία,
- τα ενυπόγραφα άρθρα σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά (με διαδικασία κριτών),
- τα πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων (με διαδικασία κριτών),
- οι ανακοινώσεις επιστημονικών φορέων και οργανισμών,
- Οι ανακοινώσεις ερευνητικών ομάδων,
- οι ανακοινώσεις κυβερνητικών οργανώσεων, κ.α.

Δεν θεωρούνται έγκυρες επιστημονικές πηγές:

- ανυπόγραφα άρθρα,
- blogs και ιστοσελίδες μη επιστημονικών φορέων*,
- περιοδικά γενικής ύλης (εκτός αν αναδημοσιεύουν άρθρο από έγκυρο επιστημονικό περιοδικό) κλπ.

* π.χ. WIKIPEDIA - συνεπώς, άμεσες αναφορές από την ιστοσελίδα αυτή θα πρέπει να αποφεύγονται.

ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πότε?

- Η βιβλιογραφική έρευνα εκτελείται κατά το πρώτο στάδιο εκπόνησης μιας εργασίας

Που?

- Οι βιβλιογραφικές πηγές σχολιάζονται, αναλύονται και αξιολογούνται στο κεφάλαιο της Εισαγωγής
- Βιβλιογραφικές πηγές αναφέρονται στο κεφάλαιο της Μεθοδολογίας
- Χρησιμοποιούνται στη συνέχεια για το σχολιασμό των αποτελεσμάτων της εργασίας, συνήθως κάνοντας σύγκριση με αποτελέσματα άλλων παρόμοιων προσεγγίσεων
- **Δεν** γίνεται αναφορά σε βιβλιογραφικές πηγές στην Περίληψη και στα Συμπεράσματα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Η βιβλιογραφική παραπομπή τοποθετείται στο κείμενο
- Οι βιβλιογραφικές αναφορές τοποθετούνται στο τέλος της εργασίας
- Για κάθε κατηγορία βιβλιογραφικής πηγής, υπάρχουν πολλοί τρόποι αναφοράς
  - Εάν επιλεγεί ένας τρόπος, τότε ακολουθείται υποχρεωτικά για όλες τις αναφορές της ίδιας κατηγορίας
- Έχουν αναπτυχθεί διάφορα συστήματα ή πρότυπα ή στυλ ακαδημαϊκής γραφής και σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών.
- Τα πρότυπα αυτά διαφέρουν ως προς τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν τη βιβλιογραφική πληροφορία.
- Έχουν αναπτυχθεί διεθνώς από πανεπιστήμια, επιστημονικές ενώσεις ή οργανισμούς και προέκυψαν από τις ανάγκες τεκμηρίωσης διαφόρων επιστημονικών πεδίων αλλά και για να υπάρχει ένας κοινός κώδικας επικοινωνίας και γραφής μεταξύ των (συμ)μετεχόντων στο ίδιο επιστημονικό πεδίο

ΣΥΝΗΘΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- α/α
- Όνομα(ονόματα) συγγραφέως(-εων)
- Τίτλος αναφερόμενου έργου/βιβλίου/άρθρου/κλπ.
- Τίτλος βιβλίου/συλλογικού τόμου/περιοδικού/κλπ. στο οποίο ανήκει το αναφερόμενο έργο
- Χρονολογία (έτος, μήνας, ημέρες (για συνέδρια), ημέρα επίσκεψης (για ιστοσελίδες))
- Τόπος
- Εκδοτικός οίκος (κατά περίπτωση)
- Αριθμοί σελίδων (για περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, βιβλία, κλπ.)
- Σύνδεσμος (link) (για αναφορές σε ιστοσελίδες)

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (Ή ΠΡΟΤΥΠΑ Ή ΣΤΥΛ) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Οι πιο συνηθισμένες μορφές αναφορών είναι είτε «αριθμητικής» μορφής είτε είναι **παρενθετικής μορφής**. διαφέρουν στο πως εμφανίζονται οι αναφορές τόσο στο τρέχον κείμενο, όσο και στον κατάλογο στο τέλος του κειμένου

η **αριθμητική αναφορά** έχει τη μορφή αριθμητικού εκθέτη δίπλα στην αναφορά ενός αποσπάσματος ή ιδέας στη ροή του κειμένου. Οι αριθμητικοί εκθέτες με τα πλήρη στοιχεία του έργου προς αναφορά βρίσκονται στο τέλος της σελίδας (υποσελίδιες παραπομπές – footnotes) ή στο τέλος του κειμένου (endnotes).

- **Σύστημα Vancouver**

– Η αναφορά σε μια εργασία εντάσσεται στο κείμενο με ένα αραβικό αριθμό

παρενθετικής μορφής

- **Σύστημα Harvard, APA (American Psychological Association), κ.ά.**

– Η αναφορά εντάσσεται στο κείμενο με το όνομα του συγγραφέα(ων) και το έτος δημοσίευσης

APA	MLA	HARVARD
Smith, J. (2020). <i>Book title</i> . Publisher.	Smith, John. <i>Book Title</i> . Publisher, 2020.	Smith, J., 2020. <i>Book Title</i> . Publisher.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ VANCOUVER

Ένταξη αναφοράς στο κείμενο

- Η αναφορά σε μια εργασία εντάσσεται με ένα αραβικό αριθμό
- Η αρίθμηση γίνεται με βάση τη σειρά εμφάνισης
- Αν κάποια εργασία αναφέρεται πολλές φορές στο κείμενο, χρησιμοποιείται ο ίδιος αριθμός όπως στην πρώτη της αναφορά
- Οι αριθμοί τοποθετούνται συνήθως μεταξύ αγκυλών [1], ή παρενθέσεων (1), ή γράφονται ως εκθέτες
- Το όνομα του/των συγγραφέα/ων μπορεί να αναφέρεται ή να απουσιάζει

Κατάλογος αναφορών

- Ο κατάλογος των αναφορών τοποθετείται στο τέλος του κειμένου με αριθμητική σειρά
- Περιλαμβάνει πληροφορίες για όλες τις εργασίες που αναφέρονται
- Η μορφοποίηση και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της δημοσίευσης (π.χ. για τα βιβλία αναφορά της έκδοσης, για δημοσιεύσεις σε περιοδικά οι αριθμοί σελίδων κλπ)

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ VANCOUVER

Παραδείγματα αναφορών στο κείμενο:

– Smith [3] presents convincing evidence that global warming is a much bigger threat than previous research has assumed [1, 4-7, 9].

• Για πολλαπλές αναφορές ανάλογα αν είναι συνεχόμενες ή όχι χρησιμοποιούνται παύλες ή κόμματα, π.χ.: [4-7] ή [1, 6, 11]

• Όταν αναφέρονται συγκεκριμένες ιδέες ή φράσεις μπορεί να περιλαμβάνεται ο αριθμός σελίδας και να χρησιμοποιούνται εισαγωγικά:

– Johnson et al. [12, p23] argue, however, that our “planet has warmed by only 0.5 degrees Celsius since the beginning of the 20th century”.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ VANCOUVER

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

1. Introduction

In a rapidly changing world, sustainable development requires careful planning and early impact prevision [1]. To protect and preserve natural water resources and ecosystems it is important to develop and optimize tools for the evaluation and prediction of anthropogenic pressures [2,3]. Water quality modeling is an implementation moving towards that

References

1. Mukherjee, P.K.; Das, B.; Bhardwaj, P.K.; Tampha, S.; Singh, H.K.; Chanu, L.D.; Sharma, N.; Devi, S.I. Socio-economic sustainability with circular economy—An alternative approach. *Sci. Total Environ.* **2023**, *904*, 166630. [[CrossRef](#)]
2. Simeoni, C.; Furlan, E.; Pham, H.V.; Critto, A.; de Juan, S.; Trégarot, E.; Cornet, C.C.; Meesters, E.; Fonseca, C.; Botelho, A.Z.; et al. Evaluating the combined effect of climate and anthropogenic stressors on marine coastal ecosystems: Insights from a systematic review of cumulative impact assessment approaches. *Sci. Total Environ.* **2023**, *861*, 160687. [[CrossRef](#)]
3. Priya, A.K.; Muruganandam, M.; Rajamanickam, S.; Sivarethinamohan, S.; Gaddam, M.K.R.; Velusamy, P.; Gomathi, R.; Ravindiran, G.; Gurugubelli, T.R.; Muniyasamy, S.K. Impact of climate change and anthropogenic activities on aquatic ecosystem—A review. *Environ. Res.* **2023**, *238*, 117233. [[CrossRef](#)]

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ HARVARD

Ένταξη αναφοράς στο κείμενο

- Η αναφορά σε μια εργασία εντάσσεται με το όνομα του συγγραφέα(ων) και το έτος δημοσίευσης
- Όταν το όνομα του συγγραφέα είναι μέρος της πρότασης τοποθετείται το έτος σε παρενθέσεις, π.χ. Smith (2009). Διαφορετικά τοποθετείται το όνομα και το έτος μέσα σε παρενθέσεις, π.χ. (Johnson 2005).
- Για εργασίες με περισσότερους από δύο συγγραφείς χρησιμοποιείται μόνο το όνομα του πρώτου συγγραφέα και το αρκτικόλεξο et al., π.χ. Sesalem et al. (2012)
- Για εργασίες με τους ίδιους συγγραφείς στο ίδιο έτος χρησιμοποιούνται λατινικά γράμματα για να τις ξεχωρίσουν, π.χ. Leery (2012a, b).

Κατάλογος αναφορών

- Ο κατάλογος των αναφορών τοποθετείται στο τέλος του κειμένου με αλφαβητική σειρά
- Περιλαμβάνει πληροφορίες για όλες τις εργασίες που αναφέρονται
- **Η μορφοποίηση και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της δημοσίευσης (π.χ. για τα βιβλία αναφορά της έκδοσης, για δημοσιεύσεις σε περιοδικά οι αριθμοί σελίδων κλπ)**

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ HARVARD

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

παραπομπές στο τρέχον κείμενο:

The Mediterranean Sea accumulates large quantities of marine litter (Baudena et al., 2022), encompassing different levels of anthropogenic pressures along its semi-enclosed basin and is characterized as a world's target hotspot of MP concentrations (Sharma et al., 2021). The spatial distribution of MPs in seabed sediment and sea surface can vary due to ocean currents and proximity to pollution sources (Jaubet et al., 2021; Lorenz et al., 2019). Several MP distribution models have been proposed in relation to circulation in the Mediterranean Sea (Liubartseva et al., 2018; Politikos et al., 2020; Tsiaras et al., 2021), along with local variations of MPs in areas of heterogeneous anthropogenic pressures (Lefebvre et al., 2019; Marrone et al., 2021; Tsangaris et al., 2020). In this context, the island of Zakynthos, located in the eastern Mediterranean Sea, is exposed to different anthropogenic pressures. On the one hand, it is a highly popular summer tourist destination, attracting over 1 million visitors annuallyⁱ. The eastern coastal area, where the majority of the population resides and most tourist resorts operate (Papafitsoros et al., 2021), is also home to the main port and capital of Zakynthos. On

τοποθέτηση των αναφορών στο τέλος του κειμένου
αλφαβητικά:

- .....
- .....
- Liubartseva, S., Coppini, G., Lecci, R., Clementi, E., 2018. Tracking plastics in the Mediterranean: 2D Lagrangian model. *Mar. Pollut. Bull.* 129, 151–162. <https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2018.02.019>.
- Lorenz, C., Roscher, L., Meyer, M.S., Hildebrandt, L., Prume, J., Löder, M.G.J., Primpke, S., Gerds, G., 2019. Spatial distribution of microplastics in sediments and surface waters of the southern North Sea. *Environ. Pollut.* 252, 1719–1729. <https://doi.org/10.1016/j.envpol.2019.06.093>.
- Marrone, A., La Russa, M.F., Randazzo, L., La Russa, D., Cellini, E., Pellegrino, D., 2021. Microplastics in the center of mediterranean: comparison of the two calabrian coasts and distribution from coastal areas to the open sea. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 18. <https://doi.org/10.3390/ijerph182010712>.
- Papafitsoros, K., Panagopoulou, A., Schofield, G., 2021. Social media reveals consistently disproportionate tourism pressure on a threatened marine vertebrate. *Anim. Conserv.* 24, 568–579. <https://doi.org/10.1111/ACV.12656>.
- Politikos, D.V., Tsiaras, K., Papatheodorou, G., Anastasopoulou, A., 2020. Modeling of floating marine litter originated from the eastern Ionian Sea: transport, residence time and connectivity. *Mar. Pollut. Bull.* 150 <https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2019.110727>.
- Sharma, S., Sharma, V., Chatterjee, S., 2021. Microplastics in the Mediterranean Sea: sources, pollution intensity, sea health, and regulatory policies. *Front. Mar. Sci.* <https://doi.org/10.3389/fmars.2021.634934>.
- Tsangaris, C., Digka, N., Valente, T., Aguilar, A., Borrell, A., de Lucia, G.A., Gambaiani, D., Garcia-Garin, O., Kaberi, H., Martin, J., Mauriño, E., Míaud, C., Palazzo, L., del Olmo, A.P., Raga, J.A., Sbrana, A., Silvestri, C., Skylaki, E., Vighi, M., Wongdontree, P., Matiddi, M., 2020. Using Boops boops (osteichthyes) to assess microplastic ingestion in the Mediterranean Sea. *Mar. Pollut. Bull.* 158, 111397 <https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2020.111397>.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΡΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

The chlorophyll *a* concentration is the most commonly used proxy for the phytoplankton carbon biomass (Cullen, 1982; Siegel et al., 2013), whereas the particulate backscattering coefficient is considered as a proxy of the POC in open ocean (Balch et al., 2001; Cetinić et al., 2012; Dall’Olmo & Mork, 2014; Stramski et al., 1999) and provides information on the whole pool of particles, not specifically on phototrophic organisms.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ με τοποθέτηση των αναφορών στο τέλος του κειμένου αλφαβητικά:

- Balch, W. M., Drapeau, D. T., Fritz, J. J., Bowler, B. C., & Nolan, J. (2001). Optical backscattering in the Arabian Sea—Continuous underway measurements of particulate inorganic and organic carbon. *Deep Sea Research Part I: Oceanographic Research Papers*, 48(11), 2423–2452. [https://doi.org/10.1016/S0967-0637\(01\)00025-5](https://doi.org/10.1016/S0967-0637(01)00025-5)
- Cetinić, I., Perry, M. J., Briggs, N. T., Kallin, E., D’Asaro, E. A., & Lee, C. M. (2012). Particulate organic carbon and inherent optical properties during 2008 North Atlantic Bloom Experiment. *Journal of Geophysical Research*, 117(C6). <https://doi.org/10.1029/2011JC007771>
- Cullen, J. J. (1982). The deep chlorophyll maximum: Comparing vertical profiles of chlorophyll *a*. *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 39(5), 791–803.

.....

.....

. κλπ

Βασικές περιπτώσεις βιβλιογραφικών αναφορών (στο τέλος του κειμένου) - Παραδείγματα

Αναφορά σε Βιβλίο	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό, Επώνυμο, Ό. Ό. & Επώνυμο, Ό. Ό. (έτος). <i>Τίτλος βιβλίου</i>. Τοποθεσία έκδοσης: Εκδότης.</p> <p>Παράδειγμα: Pilson, M. E. (2013). <i>An Introduction to the Chemistry of the Sea</i> (2nd Edition). Cambridge University Press, New York, USA.</p>
Αναφορά σε κεφάλαιο από βιβλίο επιμελημένης έκδοσης	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό, Επώνυμο, Ό. Ό. & Επώνυμο, Ό. Ό. (έτος). Τίτλος κεφαλαίου. in (με πλάγια ή όχι) ονόμα(τα) επιμελητή(ών) έκδοσης (Ο. Επώνυμο & Ο. Επώνυμο) (ed.) ή (eds.), <i>Τίτλος βιβλίου</i>. Τοποθεσία έκδοσης: Εκδότης, αριθμός σελίδων γράφοντας p. και ο αριθμός της σελίδας ή pp. για περισσότερες σελίδες.</p> <p>Παράδειγμα: Redfield, A.C., Ketchum, B.H., Richards, F.A. (1963). The influence of organisms on the composition of sea-water. In: M.N. Hill (ed.), <i>The Sea</i>, Vol. 2, Interscience Publishers, New York, pp. 26-77.</p>
Αναφορά σε άρθρο επιστημονικού περιοδικού	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό., Επώνυμο, Ό. Ό., & Επώνυμο, Ό. Ό. (έτος). Τίτλος άρθρου. Τίτλος περιοδικού, αριθμός τόμου, σελίδες. doi: http://xxxxxxx</p> <p>Παράδειγμα με ένα συγγραφέα: Green, D.S. (2016). Effects of microplastics on European flat oysters, <i>Ostrea edulis</i> and their associated benthic communities. <i>Environmental Pollution</i>, 216, 95-103. https://doi.org/10.1016/j.envpol.2016.05.043</p> <p>Παράδειγμα με περισσότερους συγγραφείς: Paraskevoudoulou, V., Zeri, C., Kaberi, H., Chalkiadaki, O., Krasakoudoulou, E., Dassenakis, M., & Scoullou, M. (2014). Trace metal variability, background levels and pollution status assessment in line with the water framework and Marine Strategy Framework EU Directives in the waters of a heavily impacted Mediterranean Gulf. <i>Marine Pollution Bulletin</i>, 87(1-2), 323-337. https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2014.07.054</p>

Βασικές περιπτώσεις βιβλιογραφικών αναφορών (στο τέλος του κειμένου) - Παραδείγματα

<p>Αναφορά σε πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου</p>	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό, Επώνυμο, Ό. Ό. & Επώνυμο, Ό. Ό. (ed.) ή (eds.) αν είναι παραπάνω από ένας οι επιμελητές της έκδοσης (έτος). <i>Τίτλος επιστημονικού συνεδρίου και υπότιτλος</i>, ημερομηνία και τόπος συνεδρίου. Εκδότης. ηλεκτρονική διεύθυνση</p> <p>Παράδειγμα: Arthur, C., Baker, J.E. and Bamford H.A. (eds) (2009). <i>Proceedings of the International Research Workshop on the Occurrence, Effects, and Fate of Microplastic Marine Debris</i>, September 9-11, 2008, University of Washington Tacoma, Tacoma, WA, USA. NOAA technical memorandum NOS-OR&R 30. https://repository.library.noaa.gov/view/noaa/2509</p>
<p>Αναφορά σε παρουσίαση επιστημονικού συνεδρίου</p>	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό, Επώνυμο, Ό. Ό. & Επώνυμο, Ό. Ό. (έτος). Τίτλος παρουσίασης. in <i>Proceedings Τίτλος επιστημονικού συνεδρίου και υπότιτλος</i>, ημερομηνία και τόπος συνεδρίου, ονόμα(τα) επιμελητή(ών) έκδοσης ως Ο. Επώνυμο & Ο. Επώνυμο (ed.) ή (eds.), αριθμός σελίδων γράφοντας p. και ο αριθμός της σελίδας ή pp. για περισσότερες σελίδες.</p> <p>Παράδειγμα: Lemmond, E. A study of library networks by type. In: <i>IOLS 90: proceedings of the 5th Integrated Online Library Systems Meeting</i>, New York, May 2-3, 1990, ed. by D.C. Genaway. Learned Information, 1990, p.p. 137-62</p>
<p>Αναφορά σε Διπλωματική εργασία ή διδακτορική διατριβή</p>	<p><u>Γενική μορφή:</u> Επώνυμο, Ό. Ό (έτος). <i>Τίτλος με πλάγια γράμματα</i>. Τίτλους πτυχίου που απονεμήθηκε ακολουθεί η λέξη Thesis, Ονομασία του Ιδρύματος που απένειμε τον τίτλο. doi: http://xxxxxxx</p> <p>Παράδειγμα: Saxton, J. M. (1994) <i>Exercise-induced damage to human skeletal muscle</i>. Ph.D. Thesis, University of Wolverhampton.</p>

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Τα λογισμικά διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών είναι εφαρμογές που επιτρέπουν

- Τη συλλογή βιβλιογραφικών αναφορών
- Την οργάνωσή τους με συγκεκριμένα κριτήρια
- Την αναζήτηση μέσα στη συλλογή
- Τη σύνταξη και μορφοποίηση βιβλιογραφιών με βάση διάφορα πρότυπα (απαιτήσεις εκδότη, περιοδικού κλπ)

Mendeley (www.mendeley.com)

EndNote (<https://endnote.com>)

Zotero (www.zotero.org)

– MENDELEY (<https://www.mendeley.com/>)

- «Ελεύθερη» εφαρμογή διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών.
  - επιτρέπει να διαχειρίζεστε και να διαμοιράζετε τις ερευνητικές σας εργασίες, να ανακτάτε βιβλιογραφικές εγγραφές και να συνεργάζεστε με άλλους ερευνητές.
  - Συνδυάζει το Mendeley Desktop, μια εφαρμογή διαχείρισης εγγράφων και αναφορών που βρίσκονται τοπικά αποθηκευμένες στον υπολογιστή σας (διαθέσιμο για Windows, Mac και Linux) και το Mendeley Web, ένα διαδικτυακό εργαλείο διαχείρισης ερευνητικών εργασιών και ένα κοινωνικό δίκτυο για ερευνητές.
  - Μπορείτε να οργανώσετε τη βιβλιογραφία σας σε φακέλους και υποφακέλους, χωρίς να αλλάζετε τη διάταξη των αρχείων σας στον υπολογιστή σας. Μπορείτε επίσης να μοιράζετε αυτούς τους φακέλους με τους συνεργάτες σας και να ανταλλάσσετε βιβλιογραφικές αναφορές. Μπορείτε να ανοίγετε τα αρχεία μέσα στο ίδιο το Mendeley, να διαβάζετε τις εργασίες σας και να κρατάτε σημειώσεις επάνω σε αυτές. Με τη βοήθεια πρόσθετων λειτουργιών σε δημοφιλείς κειμενογράφους, όπως το Word και το OpenOffice, μπορείτε να εισάγετε βιβλιογραφικές αναφορές στις εργασίες σας την ώρα που γράφετε και να τις μορφοποιείτε με αυτόματο τρόπο στο πρότυπο που εσείς έχετε επιλέξει
-
- Εκπαιδευτικό υλικό:
Organizing Your Library <https://www.youtube.com/watch?v=VD1z0boSpQY> (3:09)
Importing Documents into your Library <https://www.youtube.com/watch?v=qRiAlaqdAOg> (2:04)
Generating Citations with the MS Word and OpenOffice Plug-ins https://www.youtube.com/watch?v=zkrVbBSrK_w (2:10)